

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZSR.422.19.2015.MK

Warszawa, 28 października 2016 roku

Pan

Zbigniew Ziobro

Minister Sprawiedliwości

Konwencja o prawach dziecka, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, jak również przepisy Kodeksu postępowania cywilnego i ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 575) gwarantują małoletniemu prawo do wysłuchania w sprawach, którego jego dotyczą.

Niewątpliwie centralną postacią w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego jest dziecko, a zabezpieczenie jego dobra jest kluczowe dla wyniku postępowania sądowego. Wszelkie decyzje, jak pozbawienie, ograniczenie czy zawieszenie władzy rodzicielskiej, ustalenie miejsca pobytu dziecka i prawa styczości z nim, dotyczą osoby dziecka i jego żywotnych interesów. Wszelkie czynności w zakresie wysłuchania dziecka powinny być prowadzone z poszanowaniem jego praw, tj. w warunkach zapewniających małoletniemu bezpieczeństwo oraz swobodę wypowiedzi.

1 stycznia 2016 roku wszedł w życie § 154 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2316), zgodnie z którym wysłuchanie małoletniego dziecka przeprowadza się, o ile jest to możliwe, w przeznaczonym i przystosowanym do tego celu pomieszczeniu. Jeśli nie ma takiego pomieszczenia w siedzibie sądu, można przeprowadzić wysłuchanie także w spełniającym warunki pomieszczeniu znajdującym się poza budynkiem sądu, w szczególności współpracując w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się ochroną praw dzieci.

Powyższe stanowi tylko jedną z gwarancji realizacji zasady dobra dziecka. Nadal brakuje regulacji, które określałyby sposób, formę i warunki prowadzenia wysłuchania dziecka.

26 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

Małoletni wysłuchiwany w postępowaniu cywilnym, w przeciwieństwie do dziecka zeznającego w charakterze świadka w postępowaniu karnym, nie ma jasno określonych praw i obowiązków.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 2086), zwracam się z ponowną prośbą (uprzednio w wystąpieniu z 29 października 2015, znak: ZSR.422.19.2015.MK) o rozważenie zasadności podjęcia dalszych zmian legislacyjnych w celu wzmocnienia ochrony praw dziecka w cywilnych postępowaniach sądowych.

Z wyrazami szacunku
Marek Jankowski